

APATIN és VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, MŰVELŐDÉSI és TÁRSADALMI HETIKÖZLÖNY.

Apatin und Umgebung

Wochenblatt für Volkswirtschaft, Cultur- und sociale Interessen.

Előfizetési árak: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Megjelenik minden szombaton.
Kérviratok vissza nem küldetnek.

Szerkesztő — Redakteur: Bászler István. Apatin, templomutca 1138 a. hová a lapnak szóló pénzküldemények és kéziratok küldendők. — Apatin, Kirchengasse 1138 wohin alle Manuskripte und Gelder zu senden sind.

Pränumerationspreise: ganzjährig 4 fl, halbjährig 2 fl,
vierteljährig 1 fl.

Erscheint jeden Samstag.
Manuskripte werden nicht zurückgestellt.

EZER ESZTENDŐ

Ezer esztendő!

Ez oly rengeteg idő, melynek át-
tanulmányozása egy emberöltőt vesz
igénybe Ezen ezer év alatt, melyet
megérni a Magyarok Istene megengedte
nemzetünknek, hány nemzet szállt
sírba, hány nemzet pusztult el, s
nemzetünk szerencsésen elérte e vérrel
szerzett hon fennállásának ezen nagy
idejét, — daczára, hogy számtalan kül-
és belellenséggel kelle megküzdenie.

Ha nemzetünk ezeréves főnnállá-
sának évfordulóján gondolkozunk: hon-
nét van az, hogy a Teremtő e népet
annyi jótéteménnyel elhalmozta, annyi
áldásban részesítette, minek párját a
történelem lapjain hiába keressük: ön-
kéntelenül is az tűnik szemünkbe, hogy
nagyságát, 'dicsőségét, tekintélyét és
állandóságát egyedül vallásossága, vi-
tézsege és hűsége okozták.

Géza fejedelem nagyon helyesen
belátott a jövőbe, midőn neje, Sarolta
példájára a keresztvény vallást felvette,
jól tudván, hogy az új hazában nyugat
Európa népei között régi pogány szo-
kásaival meg nem élhet.

A magyarok teljes megtérítésére
az isteni Gondviselés azonban Szt.

Istvánt, Géza fiát, szemelte ki, ki
jóindulatával, népe iránti önzetlen sze-
retetével, vallásos meggyőződésben gyö-
kerező magasztos példájával csakhamar
egész népét megnyerte a keresztény
hitnek, s az európai művelt államesa-
ládok sorába emelte.

Szt István szabadságot adott né-
pének, még pedig oly szabadságot, mely
a vallásosság melegétől vala áthatva,
mely a vallásosság és erkölcsösségen
alapult, s így egész népére oly hatás-
sal volt, mint egy meleg tavaszi eső a
fesző, fakadó növényzetre. A nemzet
terjedt, a nemzet jólétnek kezdett ör-
vendeni, s élvezte ama szent belbékét,
melyet egyedül csak a vallásosság ad-
hat meg egy nemzet fiainak.

A vallásosság a magyar fajnak
egyik fő jellemvonása, melyet minden
körülmények, minden viszontagságok
között megőrzött.

Valamint a hithűség — a magyar-
nak legfőbb drága kincse — a
nemzet erkölceit és szokásait tökéle-
tesen átalakította: ép úgy vitézsege
kölsönözött neki azon tekintélyt, melyet
ez évezreden által birt.

Mennyi hárcz, mennyi viszontag-
ság, mennyi ádáz küzdelem nem volt
osztályrésze?!

Megküzdöttek őseink számtalan
elleneikkel, s ha tán némileg meg is
törettek sokszor, megvárták az alkalmas
időt, s ismét lerázták az ellenségesigát.

Megtartották számunkra eme hont,
melynek, ha multját tanulmányozzuk, nem

csodálkozhatunk, ha az ihlet nemzetiünk
koszorús költőjének nyelvére eme sza-
vakat adá: „ez a hon, a melyen annyi-
szor apáink vére folyt.”

Vallásosságával és vitézsegevel min-
denkor párosulva volt törhetlen hűsége
fölként királya iránt.

E nemzet megtartotta ama hűséget,
melyet őseink Árpádnak Pusztaszeren
fogadtak, s ha most, midőn a felséges
királyi pár közöttünk van, a honszerző
Árpád és honalapító Szent István lelke
ránk letekin, ugyanazon rajongással
körülvevő szeretetét és hódolatát látja,
melyet őseink fejedelmek irányában
tanusítottak.

Igen, felséges királyunk és király-
nénk megjelenése alkalmat nyújtott a
nemzetnek arra, hogy hűségéről tanu-
bizonytságot tehessen, — ama hűségéről,
melynél fogva hazáját élvezve halva vál-
tig szereti.

Őseink eme magasztos példáját
szemlélje a ma ünneplő ifjúság.

Hisz ezek oly kimagasló erények,
melyek a romlatlan gyermeki szívben
legtermékenyebb talajra találnak

Vallásossággal egybekötött vitéz-
ség és hűség oly szilárd jellemet te-
remtenek, mely az ifjúságot — nemze-
tünk ezen virágát — arra a reményre
feljogosítja, hogy Isten kegyelmével
még a második millenniumot is megéri
hazánk

Boruljunk le tehát e mai napon a
végtelen Fölség előtt, s kérjük bizo-
dalommal, hogy szent akaratja szerint
éljen sokáig a király és király-
né, éljen az ezeréves hazánk.

Tausend Jahre

Tausend Jahre! Welch ungeheurer Zeitraum!

Ein Zeitraum, groß genug, ein ganzes Menschenalter in Anspruch zu nehmen, um das in diesem Zeitraume Geschehene auffassen zu können. Wie viele Nationen verschwanden, wie viele Völker fanden ihr Grab in diesem Zeitraume, während der Allmächtige, der „Gott der Ungarn“ uns die Gnade gab, dieses mit Blut so teuer erkaufte Land, so vielen inneren und äußeren Feinde zum Trotz, tausend Jahre lang uns zu erhalten, die tausendste Jahreswende des Bestandes unserer Nation feiern zu können.

Und wenn wir bei dieser Jahreswende uns nachdenkend fragen: Woher kommt es, daß der gütige Schöpfer dieses Volk mit so vielen Wohltaten überhäufte, demselben so reichen Segen spendete, desgleichen wir in der Geschichte vergebens suchen? — dann müssen wir unwillkürlich zu der Überzeugung gelangen, daß es diese Größe, diesen Ruhm, dieses Ansehen, diesen Fortbestand nur seiner Religiosität, seiner Tapferkeit und Treue zu verdanken hat.

Herzog Géza sah ganz richtig in die Zukunft, als er — dem Beispiele seiner Gemahlin Charlotte folgend — die christliche Religion annahm, wohl wissend, daß sein

Volk mit seinen heidnischen Gebräuchen unter den Völkern West-Europa's nicht bestehen könne.

Zur gänzlichen Bekehrung der Ungarn erfor die göttliche Vorsehung den Sohn Géza's, Stefan den Heiligen, welcher durch Leutseligkeit, durch uneigennütige Liebe zu seinem Volke, durch sein aus religiöser Überzeugung entspringendes hehres Beispiel sein ganzes Volk schnell dem Christentume gewann, und dasselbe den gebildeten Völkern Europa's gleichstellte.

Stefan der Heilige gab seinem Volke Freiheit, und zwar eine von der Wärme der Religiosität durchdrungene Freiheit, welche auf Religiosität und Tugendhaftigkeit gegründet war, und daher auf das ganze Volk so wirkte, wie der warme Frühjahrsregen auf die keimende, knospende Pflanzenwelt. Die Nation verbreitete sich, sie erfreute sich einer Wohlfahrt, sie genoß einen heiligen inneren Frieden, welchen allein die Religiosität einer Nation geben kann.

Religiosität ist ein Haupt-Charakterzug des Ungarn, welchen derselbe unter allen Verhältnissen, unter allen Widerwärtigkeiten sich bewahrte. Und gleichwie die Glaubensstreue — dieser höchste Schatz des Ungarn — die Sitten und Gebräuche des Volkes ganz umwandelten, ebenso verlieh ihm seine Tapferkeit das Ansehen, welches es durch tausend Jahre bis heute besitzt.

Wie viele Kämpfe, wie viele Widerwärtigkeiten hatte dies Volk zu bestehen! —

Und wenn es auch manchmal teilweise besiegt, unterjocht wurde, so kam doch immer wieder der geeignete Zeitpunkt, wo es das Fremde Joch siegreich zertrümmerte und abwarf.

So sicherten unsere Vorfahren uns dieses Land, durch unzählbare Kämpfe, und sind daher die begeistertsten Worte unseres bekränzten Dichters sehr begreiflich, da er ausruft: „Dieses Land, auf welchem so oft das Blut unserer Väter floß!“

Mit der Religiosität und der Tapferkeit verband diese Nation immer eine unverbrüchliche Treue gegen seinen gesalbten König; Diese Nation hielt treu den Schwur, welchen unsere Vorfahren ihrem Führer Árpád zu Buztörer leisteten; und wenn jetzt, da unser geliebtes Herrscherpaar unter uns weilt, der Geist Árpád's und Stefans des Heiligen auf uns herniederblickt, werden sie dieselbe Treue, dieselbe schwärmerische Liebe des Volkes zu seinem Herrscher sehen können, welche unsere Vorfahren ihren Herzogen gegenüber bewiesen.

Das Erscheinen unseres gütigen Herrscherpaares in unserer Mitte gab uns Gelegenheit, Zeugnis zu geben von unserer Treue, welche das Vaterland liebt, bis in den Tod.

Möge unsere heute feiernde Jugend dieses hehre Beispiel unserer Vorfahren wohl beherzigen; sind dies doch solche hervorragende Tugenden, welche in den unverdorbenen Kinderherzen den fruchtbarsten Boden finden.

Feuilleton

Der Apatin und Umgebung.

Das 1000 jährige Ungarn oder von 896 bis 1896.

Tausend Jahre — rastloses Schwirren der irdischen Zeiten — endloses Wechseln des menschlichen Geschickes! Für des Menschen Sinne kaum zu fassen; — und dennoch sind es 10 Jahrhunderte, daß die ungarische Nation dies so reich gesegnete Land Pannonia, das heutige Ungarn, unser jetziges Vaterland in Besitz genommen hat.

Welch' ein Gefühl des Stolzes, der selbstständigen Macht und des frohen Daseins, aber auch der Wehmut erweckt der Gedanke an die längst vergangenen Zeiten; welche Empfindungen müssen das Herz eines jeden Ungar's durchdringen bei der Erinnerung an unsere großen Ahnen.

„Stolz dürfen wir sein!“ das sage ich mit Recht; denn unsere Vorfahren haben dem Namen Ungar stets Ehre, Ruhm und Achtung vor uns und andern Völkern erworben, wie dies keine zweite Nation in der Weltgeschichte zu verzeichnen im Stande ist.

Betrachten wir uns diese ruhmreiche Vergangenheit, lassen wir die verschwundenen Zeiten vor unseren Augen vorüberziehen, halten wir die wichtigsten Ereignisse unserer Geschichte einen Moment fest — um hieraus einerseits Thakraft und Muth für das Wohl und Aufblühen unseres geliebten Vaterlandes, andererseits aber Bekehrung für unser Sein oder Nichtsein zu schöpfen.

Um das Jahr 896 n. Chr. Geburt also vor tausend Jahren hat Árpád der Anführer unserer Ahnen, der Ungarn, das Land Pannonia mit seiner Heerschaar betreten, welches damals von verschiedenen Völkern bewohnt war; — den Waffen der Ungarn konnte kein Volk widerstehen und sandte deshalb Erde und Wasser zum Zeichen der Anerkennung Árpád's als obersten Herrscher. Derjenige Fürst, der nicht freiwillig huldigte, wurde unterjocht; — mit den Waffen der Ungarn konnte sich keine andere Nation messen.

So wählten den die Magyaren dies an herrlichen Gegenden, grünenden Auen, saftigen Wiesen und ausgedehnten Wäldern so reiche Land zu ihrer Heimat, nahmen also von dem ihnen angewiesenen Erbe der Hunnen Besitz, und haben mithin unser heutiges Vaterland gegründet, das

einer Feste gleich, durch 10 Jahrhunderte sowohl der Macht fremder Völker, als auch den Stürmen der Zeiten Trotz zu bieten im Stande war, und dessen Bewohner, als ungarische Nation, durch die Fürsorge der Vorsehung die Schutzmauer des westlichen Europa's gegen das Eindringen des heidnischen Feindes werden sollte.

Mit der Einführung der christlichen Religion kamen friedliche Zeiten über Ungarns Fluren.

Der erste ung. König, Stefan der Heilige, selbst getauft, erhielt vom damaligen Papste Sylvester dem II-ten für sein apostolisches Wirken und als Anerkennung für seine Verdienste in der Verbreitung des katholischen Glaubens eine goldene Krone, mit welcher er sich im Jahre 1000 als erster König von Ungarn krönen ließ.

Die kriegerischen Ungarn wurden durch Aufnahme der christlichen Religion an reinere Sitten, Arbeit und Gründung beständiger Wohnsitze angewiesen.

Glücklich war damals die ung. Nation! dies beweist uns der geistige und kulturelle Fortschritt in jener Zeit; nur selten war der klare Himmel des Vaterlandes umwölkt, und wenn sich eine dräuende Gewitterwolke am Horizont gezeigt, so wurde dieselbe von dem Hauche

Die mit Religiosität verbundene Tapferkeit bilden einen so festen Charakter, welcher die Jugend, diese Blüte unserer Nation, zu der Hoffnung berechtigt, daß unser teures Vaterland auch das zweite Jahrtausend durchleben wird.

Sinken wir daher vor der unendlichen Majestät Gottes nieder, und bitten wir Ihn mit Vertrauen: Gott erhalte lange Jahre unsern König und Königin! Gott erhalte unser tausendjähriges Vaterland!

Iparügyek.

Iparrovat.

A társadalom minden osztálya küzdelmeket folytat, folytatja pedig e küzdelmeket azért, hogy meglevő jogait biztosítva, némely elvesztett jogait visszanyerhesse, sőt, hogy új jogokat szerezhesen.

Ezen célok elérését tüzte ki több budapesti ipartestület elnöksége, kik is szakmájokhoz tartozó iparosok helyzetének javítása körül a legnagyobb odaadással fáradoznak. Egyesült erővel és közös akarrattal vélig jólétük emelését előmozdithatni, miért is a millenniumi kiállítás időtartama alatt több budapesti ipartestület kongressust fog tartani. Eddig már a cipészek, szabók, sütők és borbély - fodrász ipartestületek jelentették be kongressusok megtartását.

A kongressusok vezetői céljuk elérésére, semmiféle fáradságtól nem riadnak vissza. Az általuk megkezdett mozgalomról hazánk minden iparosa - a ki ezen szakmákhoz tartozik - értesítendő, hogy így a mozgalomról

tudomást szerezve, megjelenésükkel a kongressust impozánssá tegyék, tevékenységükkel pedig annak eredményt biztosítsanak. Az ilyen kongressusok rendezésénél, a legnagyobb takarékoság mellett is, nem csekély összeg adatik ki nyomtatványokra. Hogy a rendezések ezen uton némileg takarékoskodjanak, a mozgalomról csak az ipartestületeket értesítik, a melyekhez is egy pár meghívót, tárgysorozatot stb. beküldenek azzal hogy az egyes szakosztályokat, csatlakozás végett, tanácskozmányokra hívjanak össze s alig hiszem, hogy volna ipartestület, melynek elnöksége az ilyen mozgalomról a vezetése alatt állószakosztályokat ne értesítené! Mert hiszen az ipartestületek elnökségeinek egyáltalában nem lehet szándékuk, tagjaik előtt az ilyen országos mozgalmat elhallgatni! Véleményem szerint mindenütt örömmel ragadják meg az alkalmat, mely által az iparosok jólétének emelése elérhető;

A budapesti cipész ipartestület volt az első, mely a cipészek kongressusának megtartását kimondta,

A meghívók már 1895 végével lettek szétküldve. Daczára annak igen sok nagyobb község sőt város cipészei nem jelentették még be képviselőiket! A cipészek kongressusának rendezése, ezen szomorú valóra mutatva, kötelesség mulasztással vádolja az az ipartestületeket, mivel azon hiszemben van, hogy ezek szaktársaikat tanácskozmányra nem hívták össze, őket a mozgalomról és programjukról kellőleg nem informálták.

Újlag kijelentem, miszerint nem hiszem, hogy volna olyan ipartestület melyet ezen szemrehányások illetnének!

Mi okozta tehát azt, hogy eddig még oly sok helyről nem jelentették be képviselőiket?

Elsősorban maga az érdekelt cipész szakosztály, mert az ügyet nem akarja felélegé, mivel anyagi áldozatot hozni nem akar; hiszen szükséges volna, hogy első sorban a cipészek legyenek azok, kik maguk közt gyűjtést rendezve, minden anyagi áldozatot készséggel hozzanak meg; másod sorban pedig az ipartestületek választmányai azok, kik cipéztársaikat anyagilag nem akarják támogatni! — Mondhatom, hogy az érdekeltek részéről nagyfokú közömbösség, hogy saját ügyeik rendezésére, jólétük előmozdítására ily csekély áldozatot sem hoznak.

Az ipartestületek választmányai részéről pedig, — mint a kiknek hatáskörébe esik az összeget meghatározni, melyet segélyként adni kellene — semmivel sem indokolt fukarkodás!

Az itten felsorolt tényállások okozták nálunk is, hogy az itteni cipész — szakosztály — mely nem kevesebb mint 39. önálló iparost számlál — nem képviseltetheti magát a kongressuson!

Igen helytelenül gondolodnak azok, kik az ilyen kongressusoktól helyzetök javítása körül annyit sem remélnek — mely ezen csekély anyagi áldozatokkal, melyeket hozniok kellene — felér.

Mivel cipészeinknek mais még módjukban áll magukat képviseltethetni, úgy üljenek megegyeszer össze tanácskozmányra, mutassák meg hogy belőlök a reménység még nem halt ki, — továbbá hogy gyűjtés után egy olyan összeget tudnak össze hozni, mely az ipartestület választmánya által kiegészítve, lehetségessé teszi, hogy az apatini cipészek magukat 2 kiküldött által képviseltethetik! Mutassák meg cipészeink, hogy majdnem elviselhetetlen helyzetök javítása

der einheitlichen Kraft und weisen Regierung der Könige alsbald weggeweht.

Nur durch innere Zwistigkeiten und Parteihader kam das Vaterland an den Rand des Abgrundes, war die Nation selbst dem Untergange nahe.

So erging es uns im Jahre 1241 unter König Bela dem IV., als die Tartaren, ein rohes asiatisches Volk unter ihrem Anführer Batu ins Land einbrachen; denn nach der unglücklichen Schlacht am Sajó, als der König sich selbst nur mit Aufopferung seiner Getreuen retten konnte, verwüsteten und verheerten diese wilden Horden den größten Theil des Vaterlandes, mordeten u. plünderten 3 Jahre hindurch — was nicht fliehen konnte oder kein sicheres Versteck in Wäldern, oder keinen Zufluchtsort in Festungen gefunden, wurde niedergemetzelt, — Greise, Kinder, Mütter, — Säuglinge wurde nicht verschont. — Oh! das waren traurige Zeiten! Nur Unkraut gedieh auf den Aekern, die niedergebrannten Dörfer dienten den Wölfen und anderen wilden Thieren als Aufenthaltsorte, die in Straßen und auf Feldern umherliegenden Leichen wurden von den wilden Bestien zerrissen, zernagt, und die Überreste derselben gingen dort in Verwesung über, wo sie der tödliche Hieb des Feindes getroffen.

An eine Bestattung der dem Tode geweihten Opfer konnte man nicht denken, da jeder Einwohner froh sein konnte, sein eigenes Leben gerettet zu haben; ja es besaß keiner den Muth, sich seinem Heimort zu nähern, denn überall lauerte auf ihn ein blutdürstiges Thier in Menschengestalt. — Die in Wäldern verborgenen Bewohner nährten sich von Wurzeln, Pflanzen und wildem Obste. — Ein Schauer durchrieselt den Körper bei dem Gedanken an jene Zeiten, Wehmut muß das Herz jedes Patrioten erfüllen, wenn er sich das Bild von dem damaligen so traurigen Loos unserer Ahnen in seiner Seele hervorzaubert. — Und an all dem schrecklichen Übel war die Uneinigkeit, Hader und Streit, die Unzufriedenheit der Nation schuld. — Es war eine harte Strafe der Vorsehung, und eine zwar theuer erkaufte Belehrung für die Zukunft.

Nach Abzug der Tartaren erst kehrte der weise König Bela von Dalmatien in die Heimat zurück; die Zurückgebliebenen suchten ihre eingescherten Wohnorte auf, begruben die Leichen und begannen ihre Felder zu bestellen. Aber mit was und wer soll bebauen? Kein Weizenkörnchen, keine Saat nirgends zu finden. — König Bela selbst hat dafür gesorgt. Er berief Fremde ins Land, ließ Getreide einführen, sorgte für den

Aufbau der Wohnplätze — und wird für all' sein damaliges Wirken und sorgfältige weise Regierung in der Geschichte als zweiter Gründer unseres Vaterlandes genannt.

Soll ich noch länger bei diesem traurigen Thema verweilen? — Genug davon, — komme ich doch wieder auf ähnliche Ereignisse und traurige Zeiten zurück. —

Sehen wir nun auf einen geschichtlichen Abschnitt über, in welchem unser Vaterland eine seiner schönsten Epochen während seines Bestandes erlebte.

Nach 100 Jahren kam ein mit allen Herrschertugenden geschmückter König „Ludwig der Große“ (nicht weil er groß gewachsen wäre) auf den ungarischen Thron.

Groß war er als Herrscher, groß und edel in seinen Tugenden. Unter seiner ruhmreichen 40 jährigen Regierungszeit hat Ungarn sowohl in der Kultur, als auch an Macht und Größe einen Aufschwung und Fortschritt zu verzeichnen, dessen wirkende Kraft heutzutage noch fühlbar ist. Unter seiner Regierung wurden Hochschulen errichtet, die auch jetzt noch bestehen; in dieser Zeit hatte Ungarn eine Ausdehnung, wie nie zu vor; seine nördliche südliche und östliche Grenze bildete Meer. — Sprichwörtlich ist damals geworden: „daß in Ungarn die Sonne nicht untergeht.“

(Fortsetzung folgt.)

nekik életkérdések, és hogy így célok elérésére sajátjokból anyagi áldozatot is készek hozni!

Ha az egyes szakosztályok országsszerre ez értelemben fognak eljárni, úgy az ipar- és testületök anyagi támogatása bizonyára nem fog elmaradni.

Gewerbeangelegenheiten.

Gewerbe-Kubrik.

Jede Klasse der Gesellschaft ist im Kampfe begriffen, und zwar gilt dieser Kampf einerseits der Sicherung ihrer bestehenden Rechte, andererseits der Zurückgewinnung einzelner, verloren gegangener, oder aber der Erringung neuer Rechte.

Die Erreichung dieser Ziele machten sich die Präsidien mehrerer budapester Gewerbe-Korporationen zur Aufgabe, welche auch an der Verbesserung der Lage ihrer Gewerbebesitzer mit der größten Hingebung sich bemühen. Sie hoffen, mit vereinter Kraft und festem Willen, die Hebung ihres Wohlstandes erreichen zu können, weshalb mehrere budapester Gewerbe-Korporationen während der Millenniums-Ausstellung Kongresse abhalten werden. Bisher haben die Schuster-, Schneider-, Bäcker- und Friseur-Gewerbe-Korporationen die Abhaltung solcher Kongresse angemeldet.

Die Leiter der Kongresse schecken vor keiner Mühe zurück, welche die Erreichung des vorgelegten Zieles erheischt. Von der durch sie eingeleiteten Bewegung ist jeder zu diesen Gewerben Gehörige des ganzen Landes zu verständigen, damit sie — von dieser Bewegung Kenntnis erhaltend — durch ihr Erscheinen die Kongresse imposant gestalten, durch ihre Tätigkeit aber das Resultat derselben sichern helfen.

Bei Veranstaltung solcher Kongresse jedoch müssen — trotz der größten Sparsamkeit — für Druckorten keine geringen Ausgaben bestritten werden; und damit die Veranstalter auch in dieser Richtung möglichst sparen, verständigen sie von dieser Bewegung nur die betreffenden Gewerbe-Korporationen, welchen sie einige Einladungen, Programme u. s. w. mit dem Bemerkten übersenden, die Korporation möge die betreffenden Gewerbebetreibenden, behufs Anschluß, zu einer Beratung einberufen.

Ich glaube kaum, daß es eine Gewerbe-Korporation gibt, deren Vorstehung die unter ihrer Leitung stehenden Gewerbe-Abteilungen von dieser Bewegung nicht verständigen würde; denn die Vorstehung der Gewerbe-Korporationen können überhaupt nicht die Absicht haben, diese allgemeine Bewegung vor ihren Mitgliedern zu verschweigen. Es ist meine feste Überzeugung, daß man überall mit Freude die Gelegenheit ergreifen wird, die Lage der Gewerbebetreibenden verbessern zu können.

Die budapester Schuhmacher-Korporation war die erste, welche die Abhaltung eines Schuhmacher-Kongresses beschloß.

Die Einladungen hiezu wurden schon Ende 1895 versendet. Und trotzdem gibt es noch viele große Gemeinden, ja Städte, deren Schuhmacher-Korporationen ihre Vertreter noch nicht angemeldet haben. Die Veranstalter des Schuhmacher-Kongresses, hinweisend auf diese traurige Wirklichkeit,

beschuldigen nun die Gewerbe-Korporationen der Pflichtverfäumniß, weil sie der Meinung sind, daß diese die betreffenden Fach-Abteilungen zur Beratung nicht einberufen, dieselben über diese Bewegung und das Programm derselben nicht gehörig aufklärten.

Ich behaupte nochmals, ich glaube nicht, daß es eine Gewerbe-Korporation gibt, welche dieser Vorwurf mit Recht trifft.

Was aber ist also die Ursache, daß von so vielen Seiten die Vertreter noch nicht angemeldet sind? In erster Reihe das Schuhmacher-Fach selbst, welches die Angelegenheit nicht gehörig anfacht, weil es keine materiellen Opfer bringen will. Und doch wäre es notwendig, daß die Schuhmacher die ersten wären, welche unter sich Sammlungen veranstaltend, jedes materielle Opfer zu bringen bereit sein sollten; in zweiter Reihe sind die Ausschüsse der Gewerbe-Korporationen diejenigen, welche ihre Gewerbebesitzer materiell nicht unterstützen wollen. Es ist wahrlich eine große Ungerechtigkeit von Seite der Interessirten, daß sie nicht einmal zur Ordnung ihrer eigenen Angelegenheiten, zur Förderung ihres eigenen Wohles Opfer bringen wollen.

Von Seite der Korporations-Ausschüsse aber — in deren Wirkungskreis die Bestimmung der zu gewährenden Unterstützungssumme gehört, ist dies eine durch nicht zu rechtfertigende Knauferie.

Die hier angeführten Gründe sind auch bei uns die Ursache, daß die hiesige Schuhmacher-Korporation, welche nicht weniger, als 39 selbstständige Gewerbebetreibende zählt, sich auf dem Kongresse nicht vertreten lassen kann!

Sehr unrichtig denken Jene, welche meinen, daß solche Kongresse zur Verbesserung ihrer Lage nicht einmal so viel beitragen, daß es wert wäre, solche kleine Opfer zu bringen. Da es unsern Schuhmachern auch jetzt noch möglich ist, sich auf dem Kongresse vertreten lassen zu können, so mögen sie noch einmal zur Beratung zusammenkommen; sie mögen zeigen, daß sie die Hoffnung noch nicht aufgegeben haben, und daß sie durch Sammlung eine solche Summe aufzubringen im Stande sind, welche — durch den jetzigen Ausschuss ergänzt — es ermöglicht, sich durch 2 Entsendete vertreten zu lassen. Unsere Schuhmacher sollen zeigen, daß ihre Lage beinahe unerträglich ist, daß die Verbesserung derselben für sie eine Lebensfrage bildet, daß sie aber zur Erreichung dieses Zieles auch Opfer zu bringen bereit sind!

Wenn die einzelnen Gewerbe-Fächer des ganzen Landes in diesem Sinne vorgehen, dann wird auch die Unterstützung der Gewerbe-Korporationen gewiß nicht ausbleiben.

Schulangelegenheiten

Schulstuhlsitzung.

In der am 3-ten Mai unter dem Vorsitz des Schulstuhlspräsidenten Dr. Josef Lang abgehaltenen Schulstuhlsitzung wurden folgende Gegenstände verhandelt:

1. Verlesung des Protokolls der letzten Sitzung. Wurde ohne Bemerkung zur Kenntnis genommen.

2. Bericht bezüglich der vom Schulinspektorate eingelaufenen Aktenstücke. Wurde verlesen und zur Kenntnis genommen. In einem berichtet der Präses, daß laut ministeriellen Verordnung sämtliche Schulkinder Mittwoch den 6. Mai Millenniums-Bäume pflanzen werden und ladet zu dem feierlichen Akte die Schulstuhlsmitglieder ein.

3. Gesuch des Franz Kromer Bürger-Schullehrers, in welchem er um 3 jährige Verlängerungsfrist zur Ablegung der Befähigungsprüfung bittet.

Nach kurzer Debatte wurde beschlossen den früheren Beschlufs des Schulstuhls, laut welchem der prov. angestellte Bürger-Schullehrer Franz Kromer bis 1-ten September 1898 sein Diplom aufzuweisen hat, aufrecht zu halten.

4. Wahl eines Lehrers auf die durch den Tod des Josef Weber vacant gewordene Lehrerstelle.

Nachdem $\frac{2}{3}$ Teil der Schulstuhlsmitglieder nicht anwesend waren, so wurde die Wahl auf unbestimmte Zeit vertagt.

5. Georg Schnurr bittet um 50 fl. Vorzuschuss, welchen Betrag er in monatlichen 5 fl. Ratten rückzahlen wünscht. Wurde genehmigt.

Levelezés.

Bogojeva 1896. április 27.

Kossuth szobor, mill. faültetés, korzó, mill. uteza, ünnepélyek.

A bogojevai „Polgári Olvasókör“ választmánya határozatilag kimondta, hogy Kossuth Lajosnak a mill. alkalmából a község legszebb közterén emléksobrot állít. Ennek megvalósítására a kellő intézkedések már folyamatban vannak.

A mill. facsoport-ültetést (e hó 27-én) ma fejezte be az előjáróság és tantestület 400 iskolás gyermek közreműködésével. Megelőzőleg már a községi falkolából, mintegy 600 drb. eperfa osztatot ki az utcára — mill. fa gyanánt — leendő ültetés céljából: mi meg is történt. A mai ünnepélyesen ültetett 100 drb fa közt nagy számmal voltak: hárs, platanus és egyéb hosszú életű fák, melyeket buzgó előjáróink a fővárosi kertből rendeltek. Az ünnepély lefolyása a következő volt: 9 órakor az előjáróság s a tantestület a nemzeti kokárdával ékesített gyertyekereggel a templom udvarba vonult. Az első fa ültetésnél — mely Árpád nevet nyert — a gyermekkar elénekelt a Hymnust aztán a felső osztály egyik derék növendéke: György Mihály bátor szónoki hangon a következő beszédet intézte a hallgatósághoz: „Kedves iskolatársak! A földmives nép természetadta szép szokása, hogy a fatenyésztéssel — mint a természet keblén végezhető munkával — különös előszeretettel foglalkozik. Innen van, hogy a családokban történő események maradandó emlékére (nem ritkán) fát ültet. Az ezredév emlékének megörökítésére sem tehetnénk dicséretesebb dolgot, mintha községünk külfömből pontjain mill. facsoportokat ültetünk

Hadd hirdessék ezek az új ezredév jövő nemzedéke előtt, hogy a mill. év élő nemzedéke az utódok jó emlékébe ohajtotta magát plántálni. . . Azt szokták mondani: „A fatenyésztés kedvelésével együtt jár a szívesség.” Ebben pedig sok igazság rejlik. Az aggot midőn, fátültet, nem a haszonlesés ösztönzi, hanem az unokák iránti jóakarát buzdítja e nemes tette. Iskolatársak! Tegyük fogadást ezen ünnepélyes alkalmammal, hogy e fákat kimélni s ápolni fogjuk s az új ezredévben sokféle és sok ezer fát ültetünk kertben, szőlőben, ház elé, utak mellé, mezőre, rétre, legelőre, vizenyős és homokos helyre, hogy ez által nemcsak magunknak hasznot, hanem még inkább a második mill. év embereinek minél több örömet okozzunk. Adja Isten, hogy e fákból sok ezer éven át gyönyörködjék Magyarország s különösen községeinknek boldog magyar népe s buzduljon a fatenyésztés áldásos munkájára. A bátor föllépésű szónokot az összegyűlt közönség megélejezvé, a kar elzengte: „Ezer esztendeje annak, hogy a magyarok itt laknak”, mire minden osztály nevében egy-egy fiú és lány egy kis ásonyomnyi földet tett emlékmondat kíséretében az első fa tövére s végül egy felsőbb osztálybeli lányka Omelka Vilma szintén emlékszavak kíséretében megkoszoruzta és földszitette e fát. Ekkor a tantestület egyik tagja ünnepélyes, rövid szavakban az elüljáróság figyelmébe és pártfogásába ajánlta az összes mill. fákat, mire Berecz Károly közs. jegyzőnk az elüljáróság nevében átvéve a fákat a községhez intezett rövid tartalmú beszédben emelte ki a fák nagy jelentőségét és sokféle hasznát s ebből folyólag -ügymond- számít az elüljáróság a közönség részéről a fák jóakaratu védelmére, gondozására és a további tömeges fáültetés megkedvelésére, a fásítás kultiválására, mert bizony e tekintetben elég gyatrán állunk pusztá alföldünkön.

Ezen hatásos beszéd után a gyermekkar elénekelte a Szózatot; a lányok behintették a magukkal hozott virággal a befásítára szánt területet, a nagyobb gyermekek pedig folytatták a további ültetést, miközben a közs. pénztáros 1000 fillért szort szét emlékezet okáért a jókedvű gyermekcsoporthoz, melynek mulatságos folytatása közben az ültetés befejeződött.

A befásított terület a templom udvarból folytatódik a Kis utcában. Itt megemlítem, hogy a templom elé ültetett 2 fa szt. István és szt. Lászlóról neveztetett el. Az alkalmas utcai területen két sorban húzódó allé egész korzót képez öröme az utcabeli lakosoknak, kik mostmár nem elégszenek meg utozájuk eddigi nevével, — addig is, míg a hatóság eme rögtönzött intézkedés approbálja: Millennium utczának deklarálták.

Az iskolásgyermekek és népünnepély megtartására folyamatban van az intézkedés, melyekről, a Tek. Szerknsztó úr engedelmével, annak idején referálni fogok.

Molnár Gábor.

Millenniumi fák ültetése.

F. hó 6-én megható ünnepélynek volt szemtanúja Apatin közönsége. Az ifjúság ugyanis hazánk ezeréves fennállása emlékére ültetett három fát, mely ünnepély alkalmából nagyszámú közönség összesereglett.

Reggel 8 órakor az egész ifjúság sztmisétt hallgatott melyen az iskolaszék és előjáróság is részt vett. Mire után a tanítók ügyes vezetése alatt négyes sorokban felvonult a körülbelül 2000 gyermekből álló menet élükön az iskolaszékkel a tűzoltózenekar kísérete mellett a vásártérre, hol az emlékfák szép és megható beszédek kíséretében elültetettek.

Az első fa ültetésnél Schwerer József a polg. iskola III. oszt. növendéke a következő beszédet mondá:

Mélyen tisztelt Vendégek!

Kedves Tanuló Társaim!

Isten segítségével elérte a magyar nemzet hona alapításának ezredik évfordulóját.

Ezen, a világtörténelemben páratlan eseményt lelkesedéssel ünnepli a nemzet minden egyes gyermeke.

Mi is összegyűltünk e mai napon, hogy »három« — emlékfának elültetésével állandó bizonyítékát adjuk annak, miként e község fia és leányai szent kegyelettel hajolnak meg dicső nemzetünk történetéhez kimagasló alakjai előtt, amidőn 300 évis szenvedés után imádott nemzetünk élén álló dicső és legalkotmányosabb királyunknak, a »legelső magyar ember« atyai gondoskodásának örökös emlékére ültetjük az első emlékfát!

Hirdesse ezen fa mindenkor felleges urunknak és királyunknak elévülhetlen érdemeit. Legyen ezen fa emléke és hirdetője azon határtalan szeretetnek és ragaszkodásnak, mely mindnyájunkat imádott királyunkhoz fűz.

Isten áldja! Isten tartsa és védje a dicsőn uralkodó I-ső Ferencz József, Magyarország apostoli királyát!

Sehr geehrte Gäste!

Liebe Mitschüler!

Mit Gottes Hilfe hat die ungarische Nation die 1000-ste Jahreswende der Landnahme erreicht.

Diesen Moment, welcher in der Weltgeschichte einzig dasteht, feiert mit heil'ger Begeisterung ein jeder treue Sohn des Vaterlandes.

Wir sind heute deshalb zusammen gekommen um durch das Setzen dreier Bäume zu bezeugen, daß wir, als die Kinder der Gemeinde in tiefster Ehrfurcht vor den Größen unserer glorreichen Nation unsere Verehrung bekunden; indem wir zur ewigen Erinnerung den ersten Baum zu Ehren Sr. Majestät Franz Josef des I-sten, dem ersten Ungarn und glorreich regierenden Regenten, der an der Spitze des durch 1000 Jahren hartgeprüften Landes steht, setzen!

Der jetzt gepflanzte Baum soll für alle Zeiten die unvergänglichen Verdienste unseres erhabenen Herrn und Königs verkünden.

Dieser Baum möge zur Zeuge der grenzenlosen Liebe und Anhänglichkeit sein, die uns zu unserem geliebten König knüpft.

Gott segne! Gott erhalte und beschütze unsere glorreich regierenden Herrscher I-ső Ferencz József, den apostolischen König Ungarns!!

Szavait általános »Éljen« követte mire a kar a Hymnust eljátszta.

A másodikkal Friebeisz Gyula szintén a polg. iskola III. oszt. növendéke igen ügyesen a következőket mondta:

Mélyen tisztelt Vendégek!

Kedves Tanuló Társaim!

A midőn édes magyar hazánknak 1000-dik évfordulóját méltóan ünnepeljük, lehetetlen meg nem emlékeznünk a magyar kultúra, a magyar közoktatásügy lelkes és fáradhatlan apostoláról: Nagyméltóságú Walssits Gyula dr. m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszterünkről.

Az isteni gondviselés Ó Nagyméltóságának személyében oly férsíút állított a magyar közoktatásügy élére, kinek elévülhetlen érdeme az, hogy a nemzet újra ébredése óta történelmünk nagy alakja B. Eötvös József utat törő nagy észméit közoktatásunk terén nemcsak szóval hirdeti, hanem megvalósítja.

Hazafias gondoskodásainak, törekvésének maradandó emléke azon édes magyar szó, mely ajkaimról jelen ünnepélyes alkalmából elhangzik.

Igen magyar szó! Tehát ébredünk mi is!

És ezen ébredés örökös hirdetőjeként ültetjük ezen emlékfát.

Isten áldja, Isten tartsa imádott hazánk büszkeségét: Dr. Wlassits Gyula, vallás és közoktatás ügyi m. kir. Miniszter úr Ó Nagyméltóságát! Sokáig Éljen!

Sehr geehrte Gäste!

Liebe Mitschüler!

Indem wir die 1000-ste Jahreswende der Gründung unseres lieben ungarischen Vaterlandes feiern, können wir nicht umhin, um nicht uns des unermüdblichen Kultusministers Dr. Julius Wlassits, des begeisterten Apostels der ungarischen Kultur zu erinnern.

Die göttliche Vorsehung hat in der Person Sr. Excellenz einen solchen Mann an die Spitze des Cultus und Unterrichts-Ministeriums gestellt, dessen Hauptverdienst das ist, daß er die großen Ideen des unsterblichen Baron Josef Eötvös nicht nur in Worten verkündet, sondern, daß er selbe auch im Leben verwirklicht.

Als bleibende Erinnerung sei seiner patriotischen Fürsorge und seinem patriotischen Streben jene liebe ungarische Laute gewidmet, welche bei der jetzigen feierlichen Gelegenheit von meinen Lippen ertönen.

Ja ungarische Laute und Worte! Auch wir erwachen!

Und zur Verkündigung des Erwachens pflanzen wir diesen Baum!

Gott segne, und erhalte die Fierde und den Stolz unseres angebeteten Vaterlandes; Sr. Excellenz Dr. Julius von Wlassits, Kultus und Unterrichtsminister. Sokáig Éljen! Éljen! Éljen.

A harmadiknál Flamm István az elemi V. oszt. növendéke meglepő magyarságával ezekkel bilincselte le a hallgatóság figyelmét:

Mélyen tisztelt Vendégek!

Kedves Tanuló Társaim!

E h a r m a d i k f á c s k á t kedves szülőhelyünk értelmes polgárai által választott iskolaszékünk szeretett elnökének emlékére ültetjük.

E fácska növekedése juttassa eszünkbe, hogy valamint egyes férfiak az egész ország tanügyére gondot viselnek: ép úgy községünk is oly férfakkal rendelkezik, kik egyéb, a sors által reájuk mért hivatás-szerű teendőik, munkájok mellett szívvel lélekkel a tanügy felvirágzásán is fáradoznak.

Ilyen a mostani iskolaszék elnöke Te-kintetes Dr. Lang József úr is kinek mi egybegyűlt tanulók szívünkben tartós boldogságtól áthatott hosszú életet kívánunk, hogy ezen fontos állásában még igen soká tanügyünk érdekében és ennek tovább fejlődésében további hervadhatlan érdemeket szerezhessen.

Isten éltesse az apatini tanuló ifjúságról atyailag gondoskodó iskolaszéki elnököt Dr. Lang József urat.

Sehr geehrte Gäste!

Liebe Mitschüler!

Den dritten Baum setzen wir zur Ehre und zum Andenken an unsern geliebten, durch die verständnißvollen Bürger unserer lieben Gemeinde gewählten Schulstuhlspräsidenten.

Das Gedeihen und Wachsen des Baumes soll uns ermahnen an das, daß sowie einzelne Männer für das Emporblühen der vaterländischen Kultur und des Unterrichts-Wesens Sorge tragen, so haben wir, die apatiner Gemeinde auch solche Männer, die neben ihrem Berufe, mit Leib und Seele sich dem Aufblühen unseres Schulwesens opfern. Der jetzige Schulstuhlspräsident ist Dr. Josef Lang, dem wir aus reinem Herzen dauerndes Wohlergehen und ein langes, glückvolles Leben wünschen, damit er in dieser seiner Stellung im Interesse unseres Schulwesens sich noch viele, unvergängliche Verdienste verschaffen möge.

Gott segne, den für die apatiner Schuljugend so fürsorglichen Schulstuhlspräsidenten, den Herrn Dr. Josef Lang

Ezen beszédek után, melyek alatt nem egy hallgató szemébe könnyek tödultak, Milla Márton az elemi iskolák igazgatója lépett az emelvényre s a következő lendületes beszéddel adta át az elültetett fák a községnek:

Érdemes községi Elöljáróság!

Községünk tanuló ifjúsága által most emelt millenniumi emlék, melyet ezennel a község tulajdonába átadok, nem drága márványból van faragva, nem fényes ércből van öntve, de ezeknél sokkal szebb, sokkal mélyebb jelentőséggel bír; mert jelképezi az életet, az önmagából kiinduló fejlődést, az önmagában való megerősödést. De valamint nemzetünk is, a teremő által neki adott széptulajdonok mellett, csak egy

magasabb hatalom oltalma alatt volt képes olyan kort elérni, milyent kevés nép ért el, — ép úgy ezen fácskáknak is, a teremő által beléjük oltott fejlődési képességen kívül, szükségük van egy náluknál magasabb erőnek, az emberi kéznek ápolására, a megromlástól való megvédésre. És miután az érdemes Elöljáróság van első sorban azon helyzetben, melynél fogva ezen ápolást, ezen megóvást legjobban gyakorolhatja, ezen csemetéket az érdemes Elöljáróság gondjaira bízom, de ajánlom azokat az egész község gondozására, kérvén őket, viseljék gondját ezen csemetéknek, hogy azok te-rebélyes fákká fejlődve, sok éven át hirdessék utódainknak, mily magasztos, a teremő iránt mily hálás érzés dagasztotta kebleinket akkor, midőn ezen csemetéket hazánk, nemzetünk ezeréves fennállásának emlékére elültetjük.

Hozzák ezen fák utódainknak mindig emlékeztetükbe azt, hogy a magyar nemzet csak hithűsége, határtalan hazaszeretete, és tántoríthatatlan hűsége uralkodója iránt, és vitézsége tette képessé arra, hogy annyi balsors, annyi harc és viszontagság daczára is ezer évig megtartotta ezen drága hont, megtartotta önállóságát.

Addja a mindenható, hogy ezen fák árnyékában sok év után is egy boldog nemzedék emlékezzék vissza ezen fák jelentőségére, és ezen visszaemlékezés hatása alatt ők is ép oly lelkesedéssel kiáltsák akkor is, mint most mi kiáltjuk: Éljen ezeréves hazánk! Éljen jószágos királyunk!

Löbliche Gemeindevorsteherung!

Das Millenniums-Andenken, welches die Schuljugend unserer Gemeinde soeben hier errichtet hat, und welches ich hiermit der Gemeinde als Eigentum übergebe, ist nicht aus teurem Marmor gemeißelt, nicht aus glänzendem Erz gegossen, hat aber eine schönere, eine tiefere Bedeutung, denn es verfinnbildlicht das Leben, die aus sich selbst hervorgehende Entwicklung, die Erstarbung in sich selbst. Gleichwie jedoch auch unsere Nation, nebst der ihr vom Schöpfer verliehenen schönen Eigenschaften, des Schutzes einer höheren Macht bedurfte, um ein solches Alter zu erreichen, welches wir bei wenigen Völkern finden ebenso bedürfen auch diese Bäumchen eines höheren Schutzes, der Pflege der Menschhand, der Bewahrung vor mutwilligen Zerstören. Da nun die löbl. Gemeindevorsteherung in erster Reihe in der Lage ist, diese Pflege, dieser Schutz zu gewähren, so empfehle ich hiermit diese Stämmchen der Gemeindevorsteherung, aber auch dem Schutze der ganzen Gemeinde, damit dieselben, zu kräftigen Bäumen sich entwickelnd, durch viele Jahre unsere Nachkommen an die Bedeutung dieser Bäume erinnern, daß sie die Gefühle des Dankes gegen den Allmächtigen begreifen lernen, welche unsere Brust hob, als wir diese Bäume zum Andenken an den tausendjährigen Bestand unseres teuren Vaterlandes hier pflanzten.

Mögen diese Bäume unsere spätesten Nachkommen stets mahnen, daß die ungarische Nation ihr tausendjähriges, unter so vielen Wider-

wärtigkeiten, unter so schweren Kämpfen erhaltenes Leben in erster Reihe ihrer Glaubensstreue, ihrer unbegrenzten Vaterlandsliebe, ihrer unverbrüchlichen Treue gegen ihren Herrscher, und ihrer Tapferkeit zu verdanken hat.

Der Allmächtige gebe, daß im Schatten dieser Bäume unsere Nachkommen nach langen Jahren noch sich an die Bedeutung dieser Bäume erinnern, und unter dem Eindruck dieser Erinnerung dann ebenso begeistert ausrufen mögen, wie wir jetzt aus vollem Herzen rufen: Es lebe unser tausendjähriges Vaterland! Es lebe unser gütiger König!

Erre ifj. Mayer János bíró a község nevében átvette a fák s meleg szavakban német nyelven a következő meleg hangú beszédet intézte az ifjúsághoz:

Liebe Schuljugend! Die von Euch und von euren Mitschülern an uns gerichteten Reden, nehmen wir mit patriotischer Freude und mit Dank zur Kenntniß.

Liebe Kinder, der heute durch Euch vollzogene Akt, nämlich das Setzen dieser drei Bäume ist zur Erinnerung und zum Andenken des tausendjährigen Bestandes unseres lieben Vaterlandes gewidmet und Ihr habt dadurch eueren Patriotismus, eure Vaterlandsliebe hiemit bewiesen.

Wir, die Gemeinde-Vorsteherung übernimmt diese drei Ehren-Bäume zur Fortpflanzung und wünschen, daß so, wie diese drei Bäume zu den schönsten Gattungen der Bäume gedeihen mögen, so soll auch unser liebes Vaterland und unsere Nation gedeihen!

Es bleibt uns nichts mehr übrig als den Allmächtigen zu bitten, er möge Euch liebe Kinder noch lange Zeit, viele Jahre das Leben schenken, Kraft und Gesundheit geben, damit Ihr zum Wohle und Stolze unseres geliebten Königs, zum Ruhm und Stolze unserer geliebten Nation wirken könnt. Gott segne und erhalte Euch!

Ezek után a zenekar rázendített a Szózatra s az ifjúság a főntti rendben a legszébb emlékekkel visszatért osztályaikba; honnét azután valósággal ünnepies hangulatban szétozlott.

Ujdonságok.

— **Németh Imre** a bogojai tantestület derék tagja f. hó 4-én esküdött örök hűséget a kedves Berecz Mariska kisasszonynak Novoszéllon. A bogojai tantestület tartós boldogságot kíván frigyükre.

— **Trischler Károly** (Don Carlos) derék földink és jónévű irónk „Ifjúságom“ című művére előfizetést hirdet. A mű 2 kötetből áll s előfizetési ára 2 frt., diszkötésben 3 frt. Melegen ajánlhatjuk az irodalmat pártoló közönségnek. Az előfizetési árak június hó 15-ig küldendők be Zomborba a szerző nevére.

— **A palicsi fürdőevadot** május hó 1-én ünnepélyesen megnyitották. A tó bővelkedik vizben s a parkirozás még egyre folyik

— **Szabadka** vásuti forgalmi felügyelőséget kapott, a mely 12 tisztviselőből fog állani.

— **Tájékoztató.** A közönség könnyebb tájékoztatására közöljük a következő május 18-ig megtartandó ünnepeket: **Május 9.** Az egész országban iskola ünnep. **Május 10.** Az egész országban Te Deum a templomokban. Tornagyakorlat a kiállítás ünnepségek csarnokában. **Május 11.** A főváros díszközgyűlése. Az országos többi törvényhatósága május 3-tól 15-ig tartja díszgyűlését. **Május 13.** A tud. egyetem ünnepe. **Május 14.** Nagy lóverseny. **Május 17.** Népiünnep a vérmezőn. **Május 18.** Diszeloadás (theatre paré) a nemzeti színházban.

— **Az apatini tűzoltóság** az idén is mint minden esztendőben megtartá védszentje szt. Florián napján szokásos majálisát. D.e. 9 órakor testületileg szt. misét hallgat tak, mely után Dr. Kék Lajos az országos szövetség alelnöke és apatini főparancsnok a templom udvarában 47 db. szolgálati érmet kiosztott. D. u. a rossz időjárás miatt csak 3 órakor indulhattak a Weinspiere, hol igen kellemesen szórakoztak. Este a Millaféle vendéglőben halpaprikás volt, melyet reggelig tartó táncz követett. A halpaprikáson mintegy 210-en vettek részt. Toasztban és jó kedvben nem volt hiány.

— **Mivel Apatin** községe vasárnap hazánkban 1000 éves fennállását ünnepli, az ipartestületi elnökség hazafias kötelességének tartja az ünnepélyen részt venni, miért is a hivatalos órák nem tartatnak meg.

— **A Budapesten** tartandó szabó-kongresszus ügyében lettek az apatini szabók május hó 9-án este 8 órára az ipartestületi irodában összehíva. A megjelent 15 tag elhatározta, hogy a helybeli szabók magukat a kongresszuson képviseltetni kívánják, mely czélra nyomban 6 fnt 50 krt jegyeztek. Reméljük, hogy a többi 28 tag is ily szépen járul a költségek fedezéséhez.

— **Competeus helyéről** értesültünk, hogy az apatini bikaistálló mostani helyéről eltiltatott.

Neuigkeiten.

*** **Die Apatiner israelitische Kultusgemeinde,** hat in der Sonntag den 26-ten April stattgefundenen Sitzung folgende schöne Beschlüsse gebracht: 1. Beteiligt sich die Kultusgemeinde an den zu veranstaltenden Millenniums-Feierlichkeiten und Festlichkeiten, welche teils durch die Gemeinde, teils durch den Gemeinde Schultuhl und der Lehrkörper der Elementar und Bürgerschule veranstaltet werden. 2. Wurde auf Antrag des ihr. Schultuhlpräses Dr. Weidmann Wilmosch 100 Fl. für den ihr. Kulturfond votirt. 3. Beschloß die Kultusgemeinde, als Erinnerungsgeschenk an die Millenniumsfeier dem ihr. Lehrer H. Karl Györffy 25 Fl. Vorbeter 10 Fl. und dem Schuldiener 5 Fl. zu geben. 4. Sollte die apatiner Gemeinde einen Millenniumsfond zu dem edlen Zwecke um armen braven Kinder die Ausbildung in höheren Schulen mittelst Stipendium zu ermöglichen, stiften, so gibt die ihr Kultusgemeinde als Beitrag 100 Fl. dazu.

*** **Die trauernden Waisen.** Die sorgfältige Gluck des Herrn Ignaz Kuhn wurde von ihren Rüdlein durch eine fremde Hand gewaltthätig getrennt. Als der Besitzer durch das herzzereisende Wehklagen aufmerksam wurde, sagte er sich selbst tröstend: Was mache ich jetzt mit auch armen Geschöpfe?! Die schwarze Hand sollte euch auch noch holen!

*** **Florian-Feier der apatiner freiw. Feuerwehr.** die hiesige Florian-Feier der Feuerwehr wurde der Tradition gemäß in würdiger Weise begangen. Um 3 Uhr früh zog die Feuerwehr-Capelle die Kirchengasse entlang Tagesreveille haltend. In der Früh 6 Uhr fand unter dem Comando, des Josef Mayer Comandanten-Stellvertreter eine Probe-Übung statt. Nach der Probe-Übung begab sich die Feuerwehr in die Kirche, um der heil. Messe zu Ehren des H. Florian beizuwohnen. Nach der heil. Messe wurden 47 Prämien an Feuerwehrleute nach den verschiedenen Dienstjahren ausgeteilt. Das Verzeichniß der Prämiierten bringen wir in nächster Nummer. Nachmittags rückten die Feuerwehr unter den lieblichen Klängen ihrer weit und breit anerkannt ausgezeichneten Musik zum Weinspiß aus wo sie sich bis Abend ausgezeichnet unterhielten. Abends 8 Uhr fand bei reger Beteiligung der Frauen der wackeren Feuerwehrleute, die mit sie Freud und Leid teilen, ein mit Tanz verbundener Paprikafest statt, der in jeder Hinsicht ausgezeichnet gelungen ist. Den ersten Trinkspruch brachte der beliebte Ober-Comendant Dr. Ludwig Kék auf den als Gast anwesenden Domherr-Pfarrer Dr. Georg Steecz. In einem zweiten Toaste ließ er den Redakteur unseres Blattes Herrn Stefan Wasler als Feuerwehr-Caplan hochleben. Domherr-Pfarrer ließ in einem schönen Toaste die Feuerwehr und ihren allseits verehrten Ober-Comadanten hochleben. Hernach hielt noch Johann Koch auf die beliebte Fahnenmutter Frau Carola Kék und Anton Bogner einen sinnreichen und schönen Toast auf die Frauen, welche Toaste lebhaften Beifall fanden. Nachdem Tische wurden mehrere lustige und patriotische Lieder vorgetragen, worauf die Feuerwehr-Jugend dem Tanze bis zum Morgengrauen huldigte.

*** **In Angelegenheit** des in Budapest abzuhaltenen Schneider-Kongresses wurden die apatiner Schneider für den 6-ten Mai Abends 8 Uhr in die Corporations-Kanzlei berufen. Die erschienenen 15 Mitglieder haben beschlossen, daß sich die hiesigen Schneider auf dem Congresse vertreten lassen werden, zu welchem Zwecke sie sofort 6 fl. 50 kr. zeichnen. Wir hoffen, daß die übrigen 28 Mitglieder zur Deckung der Kosten ebenfalls so schön beitragen.

*** **Nicht schlecht.** Der hiesige Gastwirth Karl Lammel ersucht jenen Durstigen, der auf böhmische Weise einen seiner Weinkrüge sammt Inhalt verschwinden ließ, er wolle wenigstens den Krug wieder zurückstatten, in welchem Falle er für seine gelungene That noch obendrein mit einem Krug Wein (natürlich ohne Krug) belohnt wird.

*** **Von kompetenter Stelle** haben wir erfahren, daß der apatiner Stierstall von seinem jetzigen Plage verboten wurde.

*** **Da die Gemeinde Apatin** am Sonntag das 1000 jährige Bestehen unseres Vaterlandes feiert, erachtet das Präsidium der Gewerbe-Corporation es als patriotische Pflicht an der Feierlichkeit theilzunehmen, weshalb auch die Amtsstunden nicht abgehalten werden.

Todtenliste.

Vom 3-ten Mai
Eva Schüler geb. Becker, 60 Jahr.
Maria Rinn, Tochter der Jakob und Rosina Bauderer, 14 Tag.

Apatini heti piac május 8-án.

Buza	6:50—6:60
Árpa	3:50—3:60
Zab	5:40—5:50
Kukoricza	3:50—3:60
Kendermag	8:00—8:30

1504 sz.

1896.

Faeladási hirdetés.

Az alólrott hivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a palánkai erdőgondnoksághoz tartozó lent megnevezett erdőrészek és pedig: a Tovarisojai Bajszi Gáj 34 tagból 144:9 hold, a Bukini Maricza 37 tag 147:5 hold, a palánkai Popina Suma 10 tagból A.) részlet 86¹²⁷⁷/₁₆₀₀ hold és ugyanottani 10 tagból B.) részlet 98⁸⁰³/₆₀₀ hold kemény erdő fájának tuskó irtás kötelezettsége és a területekben a legelőnek ingyenes használása mellett felsőbb jóváhagyás fentartásával folyó évi május hó 18-án délelőtti 9 órakor a palánkai m. k. erdőgondnokság irodájában nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek valamint az egyes erdőrészek részletes becsései illetőleg kikiáltási ára az alólirt hivatalnál és a palánkai erdőgondnokságnál a szokásos hivatalos árakban megteudhatók.

Apatinban, 1896. évi április hó 30-án

M. kir. erdőhivatal.

Fahrplan

der Passagier-Schiffe:

Thalfahrt:

Mittwoch, Freitag und Sonntag 1/2 12 Uhr
Vormittag.

Bergfahrt

Dienstag, Freitag und Sonntag 1/2 3 Uhr
Nachmittag.

878. sz.
évi 96.

Árverési hirdetemény.

Az apatini kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Kronits István ügyvéd által képviselt zombori kereskedelmi és iparbank végrehajthatónak Tessényi Albert apatini lakos végrehajtást szenvedett ellen 195 frt. tőke s jár. kielégítése miatti ügyében, az apatini 2791. sz. betétben A +1679. hrsz. 1162. öi sz. ház és udvarból Tessényi Albert illető felerész jutalék, 1200 frt. kikiáltási árban, Apatinban, akir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1896 évi május hó 21. napjának d. e. 10 órakor, bir. végrehajtási árverés alá fog bocsájtani s a kikiáltási áron alul is el fog adatni!

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltásiár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt egy hó, a másodikat két hó, a harmadikat három hó alatt mindig az árverés napjától, számított 5% kamattal együtt a zombori kir. adóhivatal mint letéptéztárnál lesfizetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

Apatin, 1896, február 22-én. Kir. jbi-róság mint tkvi hatóság

Lahner
kir. albiró.

Omnibusközlekedés

Apatinból — Zomborba. Indulás reggel 7 órakor. Zomborból — Apatinba délután $\frac{1}{4}$ 5 órakor.

Magyar Osztály-Sorsjáték. II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása naponként, de legkésőbb május 2-ig eszközöltetik. A sorsjegyek megújítása a sorsjegyeken jelzett elárusítoknál eszközöltetik és pedig a sorsjegy visszaszolgáltatása és a megújítási díj: 1 egész sorsjegyéért 20 frt, 1 fél 10 frt, 1 tized 2 frt és 1 huszad 1 frt befizetésével. Teljes sorsjegyeket (mind a három osztályra érvényes sorsjegyeket) nem kell megújítani és a III. osztály huzásán minden további nélkül résztvesznek. Hogy a sorsjegytulajdonosoknak épen a megújítási határnap lejártakor (május 2) való óriási tolongása elkerültessek, ajánlatosnak mutatkozik, miszerint mindenki igyekezzék a III. osztályu sorsjegyeknél előbb birtokába jutni.

Lapkiadótulajdonos Witzmann József.

Utolsó főhuzás.

Magyar osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeresemény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Majus 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	= 600 000
1 „	400 000	= 400 000
1 „	300 000	= 300 000
1 „	200 000	= 200 000
1 „	100 000	= 100 000
2 „	40 000	= 80 000
2 „	20 000	= 40 000
5 „	10 000	= 50 000
10 „	8 000	= 80 000
34 „	6 000	= 204 000
100 „	2 000	= 200 000
200 „	1 000	= 200 000
2 650 „	200	= 530 000
22 000 „	150	= 3 300 000
25 007	nyeresemények és 1 jutalom	= 6 284 000

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	forint
60,—	30,—	6,—	3,—	

Ezen eredeti sorsjegy árakon kívül ajánlott levél portója és nyeresemény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny czim: **Lottoheintze Budapest.**

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.—	forint

legkésőbbben május 2-ig eszközöklendő.

Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltok.

Szavadill József nyomása Apatin